

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrt leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrt leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLI.

V Ljubljani, 9. sušca 1888.

List 10.

JAKOB,

po usmiljenji božjem in apostolskega sedeža
milosti

knezoškof Ljubljanski,

vsem vernim stoje škofije pozdrav in blagoslov od Gospoda
in Zveličarja našega Jezusa Kristusa!

(Konec.)

Če pa me končno vprašate, kako naj najlože in najkoristnejše samega sebe spoznavamo, vam odgovorim: z vsakdanjim izpraševanjem vesti. Res, to vam priporočam najpriserčneje, in vas prosim, da se nikdar ne vležete k počitku, ne da bi se bili poprej o minolega dne dejanju in nehanju vestno izprašali ter obudili resnično kesanje nad svojimi pregreški. Mnogi opuščajo izpraševanje vesti, nekateri z izgovorom, da bajè nimajo časa za to, drugi pa, ker ne vedó, kako naj bi se lotili. In vendar to ni niti zamudno, niti težavno. Tako-le delajte. Najpervo prosite svetega Duha pomoči, da vas razsvetli in vam pomaga samega sebe prav spoznati, in grehe obžalovati s terdnim sklepom, poboljšati se. Na to pa si stavite tale tri vprašanja: Kje? s kom? kaj? Namreč: kje povsod bil sem danes? s kom sem bil? in kaj vse sem ondù govoril, delal, mislil? Če vas vežejo posebne dolžnosti stanu ali poklica, kot n. pr. stariše in predstojnike nasproti otrokom in podložnikom, izprašajte se še, kako ste te dopolnili. Konečno se tudi še povprašajte, če niste kaj opustili, kar bi bili morali storiti. S temi kratkimi vprašanji bode navadno mogoče, poklicati si v spomin vse bistveno, kar se je čez dan v nas in z nami godilo. Zatem obudimo kesanje, in sicer, če le mogoče, popolno kesanje; to je ono, s katerim greh zavoljo Boga obžalujemo, ker smo bolj ljubili prepovedane reči, zaradi katerih smo grešili, kakor Boga, ki je najpopolnejši in vse ljubezni vreden. Vzlasti ne smemo pozabiti, obuditi popolnega kesanja, če smo bili morda tako nesrečni, da smo smertno grešili. — To je vse, kar zadeva vsakdanje izpraševanje vesti: pač malo in lahko. Zato smem pa tudi upati, da mi izrečene prošnje ne bodele odbili.

Vendar imam v tem obziru še jedno prošnjo, in sicer do starišev in njih namestnikov pri vzgoji otrok.

Ta prošnja je: vadite tudi svoje otroke, da si bodo — vže v zgodnji mladosti začeni — vsak dan vest izpraševali. Res je sicer, da se s početka pri njih še ne bodo nahajali pravi grehi; nahajale se bodo grehov kali. Čem preje se toraj opozori otrok na nevarnosti, ki mu preté iz grešnih kalij, in čem preje se privadi, boriti se z njimi, tolikanj boljše za njegovo prihodnost. O kako koristno, kako zaslužljivo je, če mati ljubeznjivo pa vendar resno opomni otroka zvečer, preden ga spat spravi, vseh napak in nespodobnostij, katere je čez dan pri njem zapazila. (Če treba, naj se to na tihem zgodi, in seveda previdno, da otroka kaj ne nauči, kar k sreči še ne zna.) Kako koristno, če mu potem pravi in razloži, da to ali ono žali ljubega Boga; če mu veli in še sama pomaga, odpuščenja prositi razžaljenega Očeta v nebesih; če jej mora otrok na to obljubiti, da bode v prihodnje pridnejši, in da Boga ne bode več žalil; če mati na to gleda, da prosi otrok odpuščenja tudi lastnega očeta in lastno mater, katerima je bridkoto napravljaj, in sicer zato, ker je žalil nebeškega Očeta; če končno drugi dan pri jutranji molitvi otroka zopet opomni, kar jej je bil obljubil ter ga v storjeni obljubi poterdí! Kako ganljivo in vspodbudljivo je tako ravnanje kerščanske matere! Kako je pa tudi koristno! Po pregovoru: „kar se kdo mlad nauči, star zna“, bode človek, ki se je vadi, že v svojih otroških letih obračati pozornost na svoje notranje in opazovati svoje napake in nepopolnosti, gotovo toliko lože tudi v poznejšem življenju enako ravnal in tako skrbel za potrebno čednost spoznanja samega sebe. Poživljaj bode pa s tem tudi neko drugo čednost, ki iz poprej imenovane izvira, ki pa se dandanašnje, žal, jako pogreša: meniu namreč vestnost. Spolnite toraj, kerščanski stariši, mojo prošnjo, in vadite svoje otroke po vsakdanjem izpraševanju vesti vže zgodaj kerščanske vestnosti. Pravim: „kerščanske vesti“; po njej namreč delamo dobro in se varujemo hudega ne samo iz strahu pred ljudmi in iz svetnih obzirov, ampak iz spoštovanja in ljubezni do Boga. Taka vestnost je najboljše blago, katero morete dati svojim otrokom na pot v življenje. Ž njo obvarovali bode marsikterih prevar in nevarnostij nje, sebe pa mnogotere žalosti in sramote. Tako bode pa tudi najvspešnejše sodelovali za občni blagor.

Ljubi moji! Kar sem vam v povedanem na serce položil, zapopadeno je v sicer kratkih, pa temeljitih

besedah sv. pisma: „Initium sapientiae timor Domini“: „začetek modrosti je strah božji“; ¹⁾ t. j.: spoštovanje njegove svete volje, izpolnovanje njegovih zapovedij; toraj tudi — krotenje vsega tega, kar v spoznanji samega sebe vidimo, da nasprotuje njegovi sv. volji in njegovim zakonom. V tem strahu božjem, ki naj se izraža v spoznavanju in krotanju samega sebe, hočemo vsi živeti, odrasčeni in neodrasčeni, predstojniki in podložniki. Gospoda Boga in njegovo sv. voljo zvesto pred očmi, hočemo po opominu sv. Pavla sami sebe razsojati, da ne bomo sojeni. ²⁾

Blagoslov vsemogočnega Boga, Očeta, Sina in sv. Duba, naj pride nad vas in naj je vsegdar z vami. Amen.

V Ljubljani, na svečnico, 2. februarja 1888.

† J A C O B,

knezoškof.

Kako naj pomagamo svet popravljati?

(Iz Sekovskega pastirskega lista.)

Nastopili smo novo leto s petdesetletnico sv. Očeta, pa tudi s premnogimi skerbmi zavoljo preteče vojske. In če nas tudi vojska ne zadene, se vendar od leta do leta manjša splošno blagostanje. Kolikim družinam v mestih in na deželi je njih stoletno blagostanje zginilo, ali pa jim preti v kratkem zginiti? Koliko drugih je že popolnoma propadlo in se razgubilo? Koliko občin je zelo zadolženih in z vedno večimi bremenami obteženih? Od kod je upati, da se razmere na boljše obrnejo?

Moramo torej vzroke vsega zlega poiskati, in če je mogoče, jih tudi odstraniti; če pa to ni mogoče, jih vsaj zmanjšati. In ker zlo preti ne le posameznim, ampak vsem, morajo tudi vsi k temu pomoči, vsak v svojem okrožju in po svoji moči.

Kteri so tedaj vzroki splošnega zlega? Naštevamo jih veliko: slabe letine, zlasti v vinorodnih deželah; silno pritiskanje z blagom iz družih dežel; slaba prodaja lastnih pridelkov; velika množina tovarov, zaradi katerih je ročno delo skoraj vso veljavo zgubilo; brezvestno odiranje celote in posameznih velepodjetnikov; oderuško predkupovanje in prekupovanje, ktero kupcu blago podraži in izdelovalca ob ves dobiček spravi; ponarejanje premnožih reči, ker kupec dobrega blaga išče in drago plača, pa vendar slabo dobi; splošna negotovost držav in narodov, kar vedno večje davke in vojne bremena zahteva.

Če tedaj iz teh in mnogih družih vzrokov hudo vsem preti, moramo se tudi vsi proti temu zlu boriti. Vsak začni pri sebi in gleda, kako bi nekatere vzroke mogel odstraniti: pri samem sebi, v svoji družini, občini, deželi, državi. Vsi naj skupaj delujejo, postavodajalstva, vlada in vprava, različne gosposke in predstojniki v malem ali velikem področju, volivci raznih zastopstev od naj manjšega občinskega svetovladstva do državnega zbora; občinski predstojniki, očetje in posamezni udje družbe.

Po tacem skupnem delovanju se bo dalo mnogo doseči, pa vendar ne še vse. Vsi vzroki zlega se ne dajo odstraniti, da, nekateri se utegujejo še celo vekšati. Zakaj? Zato ker so še globočji vzroki zlega, ker je blagoslov Božji zginil ali pa se vsaj zlo zmanjšal, netek pa se zlo zvečšal. — Kakó to? Saj vendar Bog tako nerad pošilja prekletstvo in neblagor, ter nas mnogo

rajši blagoslavlja, kot naj boljši oče svoje otroke! S čim smo si tedaj nakopali neblagor in prekletstvo Božje? — Vzrok je greh, iz katerega sploh izvira vse hudo, časno in večno!

Božji blagoslov moramo tedaj zopet dobiti, s spokornim povračanjem k Bogu in ga potem ohraniti in varovati s stanovitim in kerščanskim življenjem! Potem bodo tudi druga naša prizadevanja za naš časni blagor in občno korist rodila dober sad in imela dober vseh pred Bogom. In mi se bodemo tako poprijemali časnega blaga, da ne bomo zgubili večnega, temveč si ga še zagotovili.

Toda te resnice si moramo še bolj pojasniti. Po grehu se sploh blagoslov Božji zmanjša ali popolnoma odžene. Saj je že prvi Adamov greh prekletstvo Božje priklical na zemljo: „Ker si prestopil mojo zapoved,“ pravi Bog Adamu, „bodi zemlja zavoljo tvojega greha prekleta; z velikim trudom boš iz nje svoj kruh dobival; ternje in osát ti bo rodila, v potu svojega obraza boš jedel svoj kruh.“ ¹⁾ Če se pa ljudje ne spreobrnejo, ter še celo svoje grehe nadaljujejo in vekšajo, tedaj povekša tudi Bog svojo kazen in nevspeh pri človeškem delu. Če se je tedaj že pri Adamu velelo: Le po težkem delu in v potu svojega obraza boš jedel kruh, tedaj se zdaj veli: Niti po težkem delu in v potu svojega obraza ne boš jedel kruha, temuč stradal boš. „Če nočete slišati in si k sercu vzeti poveljevanja mojega imena, pravi Gospod vojnih trum, tedaj bodem poslal veliko uboštvo med vas in prekel to, kar vi blagoslavljate.“ ²⁾ In če se to blagohotno žuganje ne spoštuje in se še vedno ostane v grehu, zgine polagoma blagoslov Božji in prekletstvo požriva zemljo: „Res so sejali pšenico, pravi Gospod; pa kar so želi, bilo je ternje; res podedujejo bogatstvo, pa ne koristi jim čisto nič ne.“ ³⁾

Ako mora toraj Bog že navaden greh kaznovati, so vendar še posebni grehi, katere tépe še z neblagrom časne sreče. Sem se šteje pred vsem nepoštenost v pridobivanju časnega blaga. Ako si hočeš premoženje pridobiti, ohraniti in pomnožiti ga v kerščanskem zmislju s poštenimi sredstvi, katera tebi koristijo in drugim ne škodujejo, rad ti bo Bog podelil svoj blagoslov za te in tvoje otroke. Če pa se poslužuješ pregrešnih in nepoštenih sredstev, skušaš svojega bližnjega oslepariti, mu z zvijačo škodovati, ga goljufati ali mu kaj utergati; tedaj škoduješ samemu sebi, ker Božji blagoslov od sebe odganjaš in prekletstvo nase kličeš. Največjo škodo pa ima tvoja duša, po besedi Kristusovi: „Kaj pomaga človeku, če celi svet pridobi, na duši pa škodo terpi?“ ⁴⁾ Pa tudi njegovemu telesu in njegovim pozemeljskim razmeram se zamore po nepoštenem dobičku škoda go-diti. „En krivičen vinar deset pravičnih ujé, pravi star pregovor, to se pravi: Kdor na krivičen način kaj pridobi, nima le nobene koristi od tega, temveč s storjeno krivico odžene blagoslov Božji tudi od onega, kar je pošteno pridobil. To je Bog pokazal z jako podučljivim zgledom v sv. pismu. Prerok Caharija je slišal šumenje v zraku. Ko se je ozerl, videl je velikansko, dvajset vatlov dolgo in deset vatlov široko knjigo po zraku leteti. In kam je letela ta knjiga? V hišo krivičnika, kateri si je z nepoštenimi sredstvi, s tatvino, z golju-fijo, z lažjo in krivo prisego svoje premoženje, v škodo svojemu bližnjemu in v nečast Boga, pomnožiti skušal. In kaj je bilo v knjigi zapisano? Vse krivice, katere je oni storil in vse obsodbe Božje, katere si je s tem zaslužil. In kaj je delala knjiga v hiši krivičnega? Ostala je v njej in jo razjedla do lesa in kamenja,

¹⁾ Genes. 3, 17. 19. ²⁾ Malah. 2, 2. ³⁾ Jerem. 12, 13.

⁴⁾ Mat. 16, 26.

¹⁾ Eccli. 1, 16. ²⁾ Cf. I. Cor. 11, 31.

pravi sv. Dub. ¹⁾ In to pravi tudi naš pregovor: „En krivičen vinar deset pravičnih ujé.“

(Konec nasl.)

Ali versko ali brezversko šolo?

Leta 1868 in 1869 so bili liberalci priravnali brezvérsko šolo, ktera pa je po vsem cesarstvu napravila veliko škodo in še večjo nesrečo žuga, ako se ne popravi. Zato so poslednjič modri možje pričeli, česar so vsi dobromisleči in previdni želeli že dolgo časa. 25. januarja t. l. je knez Lichtenstein v državnem zboru stavil predlog, da naj se brezverska šola spremeni v versko, kakor je poprej zmeraj bilo in se je torej mladina bolj odgojevala in ni se slišalo toliko razuzdanosti in hudobij, kakor se zdaj.

Toda prostomišljaki, judje in frajmavrarji ali prostožidarji so zagnali strašen hrup in krič. Z njimi derže vsi, katerim se ne kerščanstvo in nobena vera ne prileže. Temu se ni čuditi, kajti ljudje, ki gledajo le nase in ne na korist mladine, cenijo brezversko šolo za kdo vé kako veliko srečo in pridobitev, in pravi vodniki tega vriša pač vedó, zakaj, — tako piše obravnava o tej reči v Solnogradu.

Méni pa tudi, da je moralo do tega priti. Zdaj namreč se bodo serca morala razodeti, očitno pokazati, vsak bode moral stopiti ali na desno ali na levico. — „Farbe bekennen!“ Tukaj posebno veljá beseda Kristusova: „Kdor ni z menoj, je zoper mene.“ Nič tedaj ne bo pomagal izgovor: Sej sem tudi jest katoličan! Kako si katoličan, če zoper katoliško šolo rogoviliš?

Da vsak sam lahko resnico razvidi in jasno spozná, hočemo to reč nekoliko pretresti, kaj da so verske in kaj brezverske šole.

Verske šole so tiste, kjer se nauk in učenik ravnata po verstvu šolske mladine, koder tedaj se v šolah s katoliškimi učenci poduk v vsih tvarinah godí primérno katoliški naši veri in učijo le samo katoliški učniki. Tako tudi za drugoverce.

Brezvérske šole so pa take, v kterih se na vero učencev, razun pri verskem poduku, nič ne gleda, učijo jih lahko učniki kakoršne koli vere; utegnejo biti zgoli katoliški otroci, pa jud, protestant, mohamedan njihov učitelj itd.

Omenjena knjižica daje potem nektera splošna načela ali ravnila o izreji, odgoji in praša se:

1. Kdo ima pravico določiti, kako se ima kerščanski otrok odgojevati?

Po kerščanskem verskem nauku ima to pravico le samo ljubi Bog, ker le samo On je po stvarjenji, odrešenji in posvečenji resnični in pravi Gospod človekov. Človek je od Boga vstvarjen in pri sv. kerstu postane otrok Božji, zato zamore tudi le samo Gospod Bog določiti, čemu je človek na zemlji, in kako da se mora odgojati.

Kdor tega ne prizná, on tají eno temeljnih kerščanskih resnic in zato ni več kristjan.

Se vé, da kaj tacega slišati, je framasonu in brezvercu neprenosljivo, ker Boga tajé — in od tod tolik hrup.

2. Koga je dobrotljivi Bog postavil na zemlji za odgojevanje?

Bog je za odgojiteljico na zemlji odločil in postavil sv. Cerkev in starše, oziroma tiste, ki so namestniki staršev, to se pravi: sv. Cerkvi je Bog in Zveličar

dal zapoved: „Pojdite in učite vse narode. Kerščujte jih in učite jih vse spolnovati, kar sem vam Jaz zapovedal.“ S kerstom postane kerščenec ud sv. Cerkve, Cerkev mu postane mati in on njen otrok, med obema tedaj je valed božje zapovedi naj tesnejša razméra in zveza. — Starši imajo od Boga zapoved: „Zredite svoje otroke v nauku in v strahu Gospodovem.“

Otroke odgojati tedaj imajo pravico sv. Cerkev in starši. In ker je ta zapoved od Boga izročena, zato se Cerkev in starši morajo čisto tega deržati, kar Bog zahteva, to je, sv. vere, zakaj v nji spoznamo voljo Božjo.

Ne starši in ne Cerkev se ne morejo tej od Boga njim izročeni dolžnosti umakniti, in nihče nima pravice jim v tej tako tehtni dolžnosti ovir ali zadržkov staviti. — Zato je silo lepo in prijazno videti, kako dobre katoliške matere svoje otročice začno na vse zgodaj učiti prve molitve in nauke od Boga.

3. Ktero sverho in namen morajo kerščanski starši imeti pri otročji odgoji pred očmi?

Kot glavni namen in cilj jim mora veljati: Človek je stvarjen od Boga zato, da bi se učil Boga spoznati, Njega častiti, Njega ljubiti, Njemu služiti, Njemu pokoren biti, ter da bi se večno zveličal.

Izgled mora kerščanskim staršem in rednikom biti Bog in Zveličar; Jezusu podoben prihajati, to je sploh naloga vsakemu kristjanu. Tega sicer prevzetneži današnjega časa ne slišijo radi, pa ne pomaga nič, to mora biti, od mladih nóg se mora človek tega učiti, temu glavnemu namenu mora vse drugo biti podverženo. Tukaj smo danes do jutri; tamkaj bode vekomaj, kar si bomo tukaj prisluzili. Brani se kakor drago, veruj ali ne veruj: tako bode in ne drugač! Sam svoj sovražnik si, ako resnico pobijaš in laž podpiraš.

Kakošna ravnila pa morajo torej za otroke veljati oziroma na šolo pri kristjanih?

1. Šola mora biti naprava za odrejo, za odgojo otrokom.

Na to kaže tudi 1. §. postave za ljudsko šolo od l. 1869, ki pravi:

„Ljudska šola ima nalogo otroke **n r a v n o - v e r s k o** odgojati.“ Prav za prav se mora reči: „**versko-nravno**,“ — vera mora biti podlaga, korenina za pravost: „Pravični iz vere živí.“

V tem pomenu veljá omenjeno ravnilo in načelo, mora se pa pristaviti:

2. Za kerščanske otroke je dopustljiva le samo vérska šola.

Vprašanje pa je: Ali imajo v novi šoli vsestransko veljavo kerščanska načela?

Odgovor na to je: V marsikterih bistvenih rečéh ne; nekteri paragrafi šolske postave so nasprotni kerščanskim načelom. Taki paragrafi so:

§. 2. postave od l. 1868, ki se glasi: Razun verskega nauka „je poduk v drugih učnih tvarinah neodvisen od vpljiva vsake cerkve ali verske družbe.“

Kakošen pomen ima ta paragraf? Taki pomen, da v novi šoli učitelj v zgodovino, naravoslovje itd. utegne vpletati kake uke in misli, ki so nasprotni kerščanskemu nauku, ne da bi se imel zato od šolskih vradnij kaj bati, kajti sklicuje se lahko na ta paragraf.

Ravno taka nasprotja so morebiti posebno dala povod, da se je treba poganjati za versko šolo. V učiteljskem shodu v Mistelbach-u na spod. Avstrijskem n. pr. je 5. okt. 1885 meščanski šolski učitelj Huber med drugim očitno terdil, da je „neprestopno brezno“ med verskim in novošolskim ukom. Znano je namreč, kakošne brezboštva učijo in pišejo brezverski učenjaki

in kako radi se jih mnogi poprijemajo, če so še tako neumne, n. pr., da človek izvira od opic in brez števila družih slamarij in sleparij. In večkrat v teh letih se je slišalo, da ta ali ta učitelj je otroke v šoli begal s tacimi brezbožnostmi. S tacimi zmotami se lahko na en mah vera umori v otroku in sploh mlademu človeku, ter potem živi po živinsko in zverinsko, kar se tolikokrat skuša dandanes pri mladini. Kdo tedaj bo tako nespameten, da bi želel brezversko šolo!

So pa še drugi paragrafi v šolski postavi, ki so enako škodljivi dobri odgoji, o čemur prihodnjič dalje. (Dalje nastl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (*Verska ali brezverska?*) Med tem ko se iz vse dežele mnogi pripravljajo za mesec april v Rim k velikemu preslavljanju Očeta vsega kerščanstva, se pa tu in tam vzdiguje antikristov uporni duh zoper Cerkev. To pot zlasti zoper versko šolo.

V Kerškem, kakor zopet „Sl. Narod“ naznanja, se 1. marca pedagoški shod z nekacimi „razumniki“ vred „nikakor ne more strinjati z Lichtensteinovim predlogom“ (za versko šolo) in nadja se, „da vlada in poslanci bodo preprečili vsako nevarnost, ki preti s tem predlogom šoli in samostojnosti slovenskih učiteljev.“ (Kum se podira, Sava usiha!!) Shod se vrača na dnevni red, „pač pa jako obžaluje s pedagogičnega stališča provzročeno agitacijo (od Boga provzročeno?) proti slovenskemu učiteljstvu in sedanji domači šoli, ktera je pri nas vseskozi katoliška, a žalibog premalo narodna.“

Tej „kerški razumnosti“ in bojzljivosti za učiteljsko samostojnost in za „prosveto“ nasproti so pa gornjeavstrijski srenjski odbori in učiteljska konferenca v Pians-u na Tirolskem 28. sveč. vse družih misel. Prosijo namreč za versko šolo: „ker katoliška vera ni le noben ovir za vednostao in pravno oliko in prosveto ljudstva, temveč taisto še pospešuje; ondodni gg. učitelji so prepričani, da pod vplivom katoliške vere, je naša ljuba domovina Avstrija postala velika in mogočna.“

Če je Avstrija pod vplivom katoliške vere postala velika in mogočna, menda se Kerško mesto in njegovo učiteljstvo pod ravno tem vplivom ne bosta zmanjšala in vtesnila in ne posušila bistra Sava.

Kterim pedagogom in „razumnikom“ to ni jasno, kar jim je skušeni gosp. učitelj in bivši nadzornik M. Močnik v treh številkah Slovenčevih tako dobro pojasnil, tisti bodo javljne kdaj pregledali. Sapienti sat.

Iz Dravelj nad Ljubljano se naznanja, da je pet tednov preteklo, odkar so ondod kozé popolnoma prenehale. Farani št. Viški so se obernili do Boga v hudi stiski, napravili procesije v Dravlje k sv. Roku in k sv. Boštjanu (katera oba svetnika sta v velikem oltarji, velika pomočnika v kužnih boleznih). Morebiti bi tudi Ljubljančanje, pri katerih bolezni se ni čisto zginila, prav storili, ako bi se k sv. Roku obernili za priprošnjo in pomoč.

Procesija meščanov k sv. Roku v Dravlje vsako leto je bila silno stara navada; žali pa, da se je pretekli dve leti tu lepa in morda z obljubo ustanovljena procesija opustila. Govori se tudi, da tisto leto, ko se je bila opustila procesija k sv. Roku, je jela kolera strašiti Ljubljančane in okolico. Primérne svetne naredbe zoper kužljivosti so hvale vredne; ali verni krist-

jani se moramo pa zlasti in posebej oberniti do Boga in prijateljev Božjih, svetnikov, da bomo stisk rešeni in potolaženi.

Iz Tersta. 4. sušca. (*Ali vera, ali brezvera?*) Slišimo, da je tukajšnji slovenski list dal „parolo“, da naj v okolici ne podpisujejo „peticije“ (za katoliško šolo), češ, ker je predlog postave storjen od Nemca Lichtensteina!! Čudna motivacija. Ako je stvar dobra in koristna, mi je všeč, naj pride od koder drago, da pride le po poštenem potu in iz pravih namenov. Da bi bila „Lex Lichtenstein“ potrebna posebno za Terst, to je gotovo, ker tukajšnje šole imajo med učitelji in učiteljicami čez 20 oseb rodú Abrahamovega. (Čujte, čujte, učitelji, trgovci, ki pobijate versko šolo!), nekaj protestantov in gerkov — med protestanti dva učitelja zgodovine, — predsednik šolskega odseka je že blizu dvajset let žid (jud) dr. Moisé Luzzato; — ravno ta predseduje tudi odseku za bogočastje, je tedaj mestni Cultus i Unterrichtsminister. (Do tega pripravi mlačnost katoličanov in merznja do lastne vere.) V čem da stvar napreduje, se lahko misli. Takih anomalnih položajev ni nikjer, kakor pri nas, in to v mestu, kjer se pa, kakor se govori, Slovincem, Hervatom in duhovnikom nasproti, že zna na perste stopati. (No, občudujemo „bistroumnost(?)“ tistih teržaških Slovencev, kateri so morda tudi „v štiri“ za brezversko šolo in s tem ob enem zoper Slovence!)

Peš-potovanje z Jugo skoz Slovenijo v Rim. (Dalje.) Iz Portogruare greva skozi Sestino; tri ure od tod prenočila sva pri prav vlnudnih kmetih, ki so zvečer prav lepo sv. rožni venec molili in lavretanske litanije popevali.

Kjer sta dva ali trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz v sredi med njimi.

7. septembra ob 9 obiskala sva lepo župnijsko cerkvo sv. Vitala mart. Sredi cerkve stoji lep velik križ s podobo križanega Jezusa; tako je večinoma v vsaki cerkvi na Beneškem, kar je prav ginljivo in spodbudno. V mnogih cerkvah je pa tudi pri sredini cerkve na jedni strani lep tron s kipom bl. Device Marije, na drugi strani pa velika britkamartra. Istinito je, da vsako cerkvo naj bolj kinča in milo vzvišuje, ter ginljivo k pobožnosti vabi lepa velika podoba Jezusa, na križu razpetega, in pa mili kip bl. Device Marije; toda biti mora v istini spodbudna, častita in dostojna, nikakor pa ne kakova rezbarska ali slikarska spakarija, kakor tudi ne novošegna izrazba in oprava.

Spodobilo bi se, da v vsaki cerkvi, osobito župnijski, na Slovenskem bi stal velik križ z dostojno podobo razpetega Zveličarja. Kjer imajo kipe bl. Dev. Marije, naj bi bile v pravo obleko oblečene, kakor se spodobi, ter častita, čednostna in spodbudna, brez posvetnega lišpa in novošegnega kroja. Barva v obleki D. Marije je naj spodobnejši belo krilo, sinji, višnjevi plašč.

Malo pred poldnem došla sva v lepi terg St. Dona. Obiskala sva veliko in umetno cerkev romanskega sloga; ta je župnijska cerkev, ali v lepoti in velikosti preseže vse škofijske cerkve na Slovenskem; v ličnosti in veličastvu pa mnoge nadvišuje. Čudno se mi dozdeva to, da tu v Italiji so tako pogoste velike cerkve; vedno se čiste ohranijo, vedno se ponavljajo in prenavljajo; obilo krasnega marmorja, vse umetno, zlatenje naj čisteje in bogato; mnogoverstne, lepe in častitljive liturgične obleke, tolike svilne preproge, s kakoršnimi se večje praznike tako rekoč vsa cerkev obleče; toliki in tako velelepi svečniki, viseči svetilnjaki in svetilke, toliko svečave in druge dragocene cerkvene lepote. Čudim se vsemu temu še tem bolj,

ko vidim in spoznam, da je narod verni še mnogo siromašnej, kot pri nas. Kajti pri nas gre premnogo grošev za nepotrební lišp, gizdavost, šopirnost. Tam pa tega ni; sicer vsaki dan med sv. mašo v pušico darujejo. Napravljajo se pa v cerkev reči iz blaga, ki terpi mnogo časa, da, na stoletja, in lepo ostaja. Svečeniki so vneti in skerbni za slavo Božjo in lepoto Njegove hiše in po laški šegi skromno živijo.

„Gospod, ljubim lepoto Tvoje hiše in kraj, kjer prebiva Tvoje veličastvo.“

V gostilni, blizu cerkve, vino dobro in nizke cene. Bili so notri gostje, gospodje s terga in drugi. Kuralo začnejo izpraševati, od kod sva, ktereга naroda, kamo ideva? Povedal sem, da sva iz Slovenije v Avstriji domá, da sva slovenskega naroda, in ideva v Rim. Dalje vprašajo: kako se pri nas živi, ako smo zadovoljni s cesarjem in vlado, kako se kaj zlagamo z drugimi narodi v Avstriji. Odgovoril sem kratko sledeče: Živi se še bolje, kakor tu pri vas vidim živeti proste seljake in težake; vsaj znate, da ravno tu od vas na hiljade vaših k nam dobaja na delo in lepe solde za služijo in v Italijo znosijo; ipak ni več tako dobro kot je bilo pred kaj leti, davki se množijo, narod pa dosti razkošen v obleki, stanovanju, zlasti v pijaci; tako ide v siromaštvo, pojedini pa na veliko bogastvo, z oderuštvo in drugimi prekanjenostmi.

Svojega cesarja Slovenci serčno ljubimo in spoštujemo; pa je tudi spoštovanja in ljubezni vreden. On sam več narodom podari in vbogajme razdeli, kakor skoraj vsi evropejski vladarji skupaj. Vlada je enaka, kakor so državni poslanci v večini. Ako le narodi volijo dobre, verne in za pravi blagor naroda vnete poslance, se tudi vlada vedno boljša. Da so marsikteri veljakov taki, ki jim za prave koristi in blagostanje naroda ni dosti mar, temveč za lastni žep, se lahko umeva; lepo narodu govorijo in dobro obetajo, da le svoj osebni namen dosežejo

Častiti gospodje, presodite, kaj se je godilo v vaši lepi Italiji: Vaš slavljени Garibaldi, tako tudi Mancini, kaj vse so narodu obetali? — Slavno se vozili od mesta do mesta, na očitnih tergih so se jima ovenčani odri stavili. Lepo sta prodikovala narodu prostost, srečo, blagostanje in boljše življenje. Narod je verjel. Klical navdušeno: „Evviva liberatore nostro.“ Ona dva in drugi njima jednaki niso več med živimi na svetu. Njihovi nasledniki še po njunih pravilih delujejo. Italija je zedinjena. Narod je tu in čaka. Ali kje je obetana prostost narodova? Kje je sreča, blagostanje in bolje življenje? Oni so se navlekli polno soldov...; sebi so govorili dobro, sebe so osrečevali na tej zemlji. Ali narod čaka še sedaj. Čaka lačen, truden, vedno bolj siromašen, vedno v večji stiski in pomanjkanju.

Vsi so me osupnjeno poslušali in prav iz serca priterdili, da spoznajo istino, ki se vidi in z roko otiplje. Tako in jednako, sem pa v mnogih mestih v društvu povedal radovednim pa prav prijaznim Italijanom. Šibal sem v pogovorih Garibalda in druge jednake. Čudil sem se, da nisem nikjer v nasprotje, ali še v kaj hujšega zašel. Pozná se, da se je narod malo streznil, ker vsega obetanega le ni, temveč nasprotno.

Kmaló so nektère italijanske novine prinesle stavke podobne tej moji izjavi. Bog daj, da bi vsi in vse do kraja spoznali.

Od sv. Dona pelje pot proti beneškim lagunam (jezerca). Ide se med močvarinami. Ob 4 popoldne došla sva v Mašile; tu je malih parobrodov postaja pri reki Piave (Plava), ktera tu prav pri morskih lagunah teče; po tej reki plovijo mali parobrodi, pri velikih

Vratih, Porta Grande, po prvem toka reke, ki se tu deli, prihaja v morje. Ker na večer ne plovi parobrod v Benetke, nisva hotela tu jutra čakati. Šla sva jedno postajo (5 ital. milj, 2½ ure) dalje. Pervo sva se prepeljala preko reke Piave, potem šla po vzvišeni poti med lagunami in močvarinami vmes, po ravni otoci suhe zemlje.

Razgled je tod veličasten. Vse na okolo razprostira se velikanska ravná; mnogobrojno jezér, prelivov in tokov se iskrá v večernem solncu, sreberno-zlato in belo-sinje-rudeče preminja; vmes pa so otoci zeleni, večji in manjši, vsakoverstne olike. Vsakoverstne manje ladije in čolniči plavajo simo tamo. Tje na sever v nebo kupijo veličastne tirolske gore, pod njimi se razprostirajo krasne beneške ravnine z belimi poslopji in visokimi zvoniki. — Proti jugu vidiš oglavje jadranskega morja in njegove lagune, otoke z belimi hišami, sela, terge in mesta s cerkvami in mogočnimi stolpi. Proti jugozahodu se dviga morska kraljica nad morjem, to so Benedke z velekrasnimi visokimi zvoniki, cerkvami, kupoljami in marmornimi palačami.

Pri vsih onih velekrasnih naravnih prizorih mi je pred duh se predstavila evangeljska dogodba, ko je Jezus došel k galilejskemu morju, v kraje deseto-mestja i. t. d., ko je izgovoril vsegamogočno besedo: „Efeta“ — odpri se, nad gluho-mutastim. „Efeta“, rečem duši svoji; odprite se, usta moje, in hvalite Gospoda!

Začela sva s tovarišem na tej vzvišeni in samotni poti med „lagunami“ moliti sv. rožni venec; popevala sva lavret. litanije, pesem: Zdrava morska Zvezda, in od rojstva blažene Device Marije; potem „Magnificat“ — moja duša poveličuje Gospoda, in Zdrava Kraljica, salve Regina; za večernice k slavnemu rojstvu brezmadežne Device, Božje Matere in nebés Kraljice.

Morebiti so kedaj tu v slavenskem jeziku Boga molili in bl. D. Marijo slavili; znabiti takrat, ko so še naši slovenski vojaki v teh lagunah stražili; ako so kaj bolj radi molili, kakor sedanjí? —

V mraku prideva k „Porta-grande“, velika vrata, k prelivu iz reke Piave v morje. Mučili so me obilni komarji na telesu, zopet duhovni komarci pa na duši; vseverstne sitne misli in napasti. Pervo sem odganjal z vejo, druge z naukom Kristusovim.

„Čujte in molite, da v sknšnjava ne padete.“ —

8 septembra. Slavni in sveti dan rojstva Božje in naše Matere Marije Device. Zornice sem slavenski popeval, „Officium B. V. M.“, hodeč za vodovodom reke Piave, tam, kjer sem pred dvema letoma ploveč v čolniču, gondoli, iz Benedek na suho zemljo stopil. Tu se večkrat omenjena reka deli na tri raztoke; bi-tra je, čista in dobra za pitje. Tu je prva postaja od Benedek sem za male lagunske parobrode. V vodovodu so dvoje velike vrata, s katerimi se zapira voda, da preveč v morje ne oteka in jo imajo še drugi vodovodi zadosti. Obiskal sem malo molitvenico sv. Družine, v kateri se bere sv. maša. Ob 8 odplovili smo na malem parobrodu po vodovodu v morje in Benedke.

Rodila nam se je Božja Mati; veselimo se! —

Kedo je ta, ki vzhaja, kakor juternja zarija, iz-verstna kakor dobro vredjena vojskina truma? Zdrava Marija! —

(Dalje nasl.)

Velum Ciborii. Velum, seu parvum conopeum quo Pixis cooperitur, denotat praesentiam Jesu Christi in Eucharistiae Sacramento, Corporis Mysterio. Quare tunc tantum Ciborium hoc Velo cooperiendum est, cum species consecratae adsunt; non prius, nec postea.

Quando exinde Ciborium cum particulis consecrandis adsunt; non prius, nec postea. Quando exinde Ciborium cum particulis consecrandis super altare ponitur, Velum prope sit paratum, ac coperculo applicetur immediate ante consecrationem, cum Ciborium aperitur. Ita Linz, Quart. Schrift, a. 1888, p. 228.

Benedictio Rosariorum. Sacerdotes illi qui facultate pollent benedicendi coronas, rosaria, cruce, crucifixos (etiam cum indulgentiis Viae Crucis), parvas statuas ac numismata eisque applicandi indulgentias S. Birgittae nuncupatas, nulla formula speciali uti habent, sed sufficit ut in singulis casibus intentione efformata crucis signum super coronis, etc. forment. (S. Congreg. Indulg. 11. Aprilis 1840.)

Sveta dežela in red svetega Frančiška Asiskega.

Rimski mesečnik reda frančiškanskega (Acta Ord. Min.) v Rimu, II. zvezdič, je prinesel papežovo pečatnico, podpisano od kardinala Ledohovskega, ki ob kratkem popisuje stan tega reda, kateri je v Palestini ohranil kerščansko-katoliško vero. Naj torej posnamemo jedro tega pisma. Sv. Oče pravijo:

Kakor namestnik, če tudi nevreden, Zveličarja in Gospoda Jezusa Kristusa, ki je sam sebe dal v smert, imamo dan na dan mnoge in naj tehtniše skerb tega vzvišenega apostolstva. Vender pa je Naša posebna pastirska skorb in čujočnost obrnjena na to, da se svetišča tolike in tolikošne Skrivnosti, kar jih je še v mestu Jeruzalemu in njegovih sosesvah, kar je mogoče, z naj večjo in naj zvestejšo čujočnostjo ohranijo, in da se spolnujejo opomini in povelja rimskih papežev, Naših prednikov, v tej reči.

Papeži namreč so se od naj davniših časov ozirali na te kraje, ki so pokropljeni s Kervjo včlovečene Besede; spodbujali so katoliške narode, da so bili grob Kristusov zopet pridobili; in ko je pa v novo prišel v roke nevérnikov in je bilo le samo bratom sv. Frančiška Asiskega dopuščeno one svetišča obderžati, niso papeži nikoli opustili skerbeti za njih varstvo. Delili so vselej pomoč, kar so dopustili časi in okoliščine, bratom redovnikom, katerih ne draženje, ne trinoško mučenje ni ostrašilo od začetega djanja.

Papeži torej so z živo besedo in z apostoljskimi pismi goreče in večkrat zapovedovali patrijarhom, nadškofom in škofom vesoljnega sveta, da naj svoji skerbi izročene vernike priganjajo, da darujejo in zbirajo miloščenj za brambo in varstvo svetišč v sveti zemlji. Tudi so v ta namen z raznimi apostoljskimi pečatnicami in pismi ustanovili gotova pravila, da naj škofje po vsem svetu odločijo en dan vsako leto, da se zbira za svetišča svete dežele. Poslednjič je papež Pij VI blaženega spomina s pismom „Inter cetera divinorum indiciorum abdita arcana“ 31. julija 1778 določil, da naj vsi škofje po štirikrat na leto priporočé pobožnim vernikom potrebe svete dežele.

Zdaj pa, pravijo papež Leon XIII, je ljubljeni sin Bernardin Portu-Romatski, redovni general manjših bratov sv. Frančiška Asiskega, Nam naznanil, da se potrebe na teh svetih od leta do leta zvišujejo ter da prihodki od miloščin vernikov več ne zadostujejo, posebno iz tega vzroka, ker je preteklo že stoletje, odkar je bila dana vredba papeža Pija VI in torej nekterim škofom velja kakor zastarana in ne priporočajo miloščin s potrebno skerblijvostjo. Prosi torej redovni general sv. Očeta, da bi s svojo apostoljsko polnomočno oblastjo za to reč kaj poskerbeli.

Sv. Oče tedaj, kteremu je tehtno varstvo (Božjega groba in družih svetišč) tako močno na sercu, želé tem prošjam zadostiti in torej pod pokorščino zapovedujejo patrijarhom, nadškofom, škofom in drugim ordinarijem vesoljnega sveta, da naj skerbé, naj se saj enkrat v letu, namreč veliki petek, ali pa po škofovi določbi en drugi dan v letu vernikom priporočé potrebe svete dežele. Naravnost in terdo pa prepovedujejo, da naj se nihče ne prederzne miloščinj za sveto deželo kakor koli v drugo rabo obračati in spreminjati. Zapovedó pa torej, da naj zbrane miloščine izročujejo: župnik škofom, škof bližnjemu komisarju reda sv. Frančiška za sveto deželo. Le-tá pa naj prej ko moč miloščine pošlje v Jeruzalem, kakor je navada.

Misli pred Najsvetejšim.

Duša moja Tebe išče,
Sladki, mili Jezus moj;
Tje podaja se v svetišče,
Kjer si tron postavil svoj.

Tukaj Ženin moj prebiva,
Pod podobo kruha skrit;
Tù skrivnostno se prikriva
On, ki angeljev je svit.

Truma angeljev mu služi,
In ga moli noč in dan;
Njih češčenju se pridruži,
Moli tù ga, kristijan!

Jezus, tù v podobi kruha
Duša moja Te časti;
Radost mojega si duha,
Serce k Tebi hrepení!

Jezus, Ti ljubezen moja,
Moj Gospod si in Pastir;
Vpričnost sladka tukaj Tvoja
Vsake blagosti je vir.

Tukaj noč in dan prebivaš
Pod podobo kruha skrit;
Milost meni v serce vlivaš,
Bramba moja si in škit.

Da ne peša duša moja,
Jezus, Ti jo poživiš;
Sredi skušnje, sredi boja,
Ti Gospod mi v bran stojiš.

Ti napajaš dušo z gnado,
Čednostim ti daješ rast;
Ti deliš mi sladko nado —
V večno da kdaj dojdem čast.

Ivan Zarnik.

Razgled po svetu.

V Pragi je 4. t. m. katoliško-politiška družba za kraljestvo Česko imela polni zbor pod predsedstvom grofa Karola Schönborna v prid verske šole. Predsednik je izrekel, da zopetno ustanovljenje verske šole je neogibliva potreba, nasvetoval zahvalno pismo Lichten.

steinovem klubu in prošnjo do državnega zbora v tem pomenu kar je bilo tudi sklenjeno.

Rim. V Vatikanu so 3. t. m. obhajali obletnico kronanja sv. Očeta Leona XIII. Papež v spremstvu kardinalov in dvornikov so se podali v Sikstinsko kapelo in so bili ondi pri sv. maši. Vdeležili so se mnogi prijatelji, rimsko plemstvo in diplomatiški zbor. Na potu, koder so šli sv. Oče, je bila velika množica ljudstva, med njimi tudi nemški romarji, ki so bili 4. sušča sprejeti za slovo; naslednji dan so odrinili.

Pozneje so sv. Oče sprejeli marokanskega poslanca, ki je papežu čestital k obletnici kronanja in se je potem poslovil.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

V bratovski namen je za mesec sušec (marcij) priporočeno v molitev:

a) Vesoljni namen:

Moški, da bi bolj goreče prejeli ss. zakramente.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

„Današnja družba,“ je rekel nedavno neki katoličan na katoliškem shodu, „umira na pomanjkanji kervi; zatecimo se toraj k velikemu, edinemu ozdravljajočemu sredstvu, ki je priteklo iz Jezusovega Serca,“ t. j. h kervi, k studencu milosti, k zakramentom, ki so priekali iz ranjenega Jezusovega Serca!

Ali to zdravilo zametujejo ravno bolni deli človeške družbe. Bolni so naj plemenitejši deli družbinstva, bolan je moški spol. Vendar pa moški večinoma, kakor vero, tako tudi prejemanje ss. zakramentov zavračajo na ženske in otroke. Kje toraj je pomoč, če bolnik ne mara za zdravlila? Žal, ti nesrečniki so večkrat že skoraj kakor mrtvi, ker so dušno hrano zametovali. Toda ne obupajmo! V kraljestvu milosti se še celo dušno mrtvi vzbujajo; tedaj tudi ne bo nemogoče, bolnika vkljub njegovemu upiranju in nasprotovanju pregovoriti, da se poprime rešilnega sredstva.

V to ime ga moramo naj prej rešiti predsodka, češ, da moškemu ni potreba večkrat prejemati ss. zakramentov. Morda te izvanredne pomoči in podpore zaradi svoje naravne moči in trdnosti res ne potrebuje v toliki meri kakor nežna starost, slabi spol. Toda brez njih ne more biti, marveč, če jih ne prejema, večkrat ne prejema, se prav gotovo žalostno pogubi. Ravno odpad moških nas le preveč tega prepričuje. Verhu tega nihče ne dospě do kerščanske popolnosti brez pogostega prejetja ss. zakramentov. In vendar so tudi moški poklicani k popolnosti, še celo v prvi verstvi in k naj večji popolnosti. Koliko zgledov nam pač tudi za to podaja skušnja! Mnogokrat se sliši: „Saj oni, ki pogosto pristopajo k mizi Gospodovi, niso nič boljši.“ Odgovor je nekoliko oster, a resničen: „Včasih je morda tako; je pa tudi vedno res, da so oni, ki redko k sv. Obhajilu prihajajo, slabši kakor mnogi, ki hodijo pogostoma.“ Koliko nprave slabosti in revščine se pač ne nahaja, če tudi skrite pod plaščem državljanske (zunanj) poštenosti, kjerkoli je nehalo življenje po veri! To pa je nehalo povsod, kjer se ne prejemajo ss. zakramenti.

(Konec nasl.)

b) Posebni nameni:

16. S. Heribert. Z molitvenim apostoljstvom posebno združene redovniške družbe. Lotringija in Porenje. Prav veliko nujnih zadev v dušnem pastirstvu.

17. S. Janez Sarkander. Vzgojenje in poklic dobrih spovednikov. Moravska. Od svojih zaveržen spreobrnjenec.

18. V. postna. S. Ciril Jeruzal. Prospěh kat. društva. Izpeljava sklepov shoda nemških katoličanov. Kat. društva severne Česke.

19. S. Jožef. Pospeševatelji molitvenega apostoljstva in Serca Jezusovega bratovščine. Važne družinske zadeve. Delavci. Več ženinov in nevest.

20. S. Hipolit. Popolna prostost Cerkvi po ljudskih šolah. Več učiteljic. Nekteri dobrotniki ubogih poganskih otrok.

21. S. Benedikt. Duhovni sinovi in hčere tega svetnika. Več zadev zaradi zidanja šol in cerkv. Dobrotniki cerkv. Serca Jezusovega.

22. S. Nikolaj Fluenski. Spreobrnjenje krivovercev. Švica. Pravniki, katerega služba je v nevarnosti zbog njegovega keršč. spoznavanja.

23. Marija 7 žalosti. Poterpljenje v terpljenji. Več na duhu bolnih. Nekaj skoraj popolno norih oseb. Osiroteni otroci.

24. S. Gabriel. Zbujenje verlih misijonarjev in pridigarjev. Vresničenje več ljudskih misijonov. Dobre župnike nekterim župnijam.

(Konec nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Terdovraten mož priporočen N. lj. Gospej in sv. Jožefu za spreobrnjenje. — Bolna oseba za pomoč. — Hudo bolan družinski oče za ljubo zdravje, če je Božja volja. — Sestra priporoča svojo sestro za poplisanje; zahvala se bode v „Dan.“ naznanila. — Že dolgo bolna oseba priporočena v bratovsko molitev. — Bolan duhoven za pomoč. — Sreča pri domači živinici. — Neka terg. družina v veliki zadregi.

Zahvale.

Naj priserčnišo zahvalo izrekam za neko veliko milost, katero sem prejela po Naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca in Marije-Pomagaj na Brezjah! Tisučera hvala in zahvala vaim, kateri so se me v svojih molitvah spominjali. Čast in hvala Mariji Brezmadežni!

V Ljubljani 1888.

Frančiška Hribar.

Listek za raznoterosti.

Knez in škof Ljubljanski so se pretekli ponedeljek odpeljali na Dunaj, kjer so se naslednji dan pričela posvetovanja.

V nedeljo napravi katoliška družba svojim udom Tombolo. Začetek je o poli šestih. Čisti dohodek za uboge Vincencijeve družbe.

Ciril-Metodova podružnica Št. Jakobsko-Ternovska v Ljubljani je pod predsedništvom dr. Fr. Papeža 2. marca sklenila poslati prošnjo do slavn. državnega zbora: 1) da naj na prejšnjem ko moč vzame v pretres šolsko vprašanje in naj izposluje po postavodajnem potu ver-

sko, torej Slovencem katoliško šolo; 2) da naj se privzame v dotično postavbo določba (zveršujoča 19. člen derž. osnovnega zakona od 21. dec. 1867), ki zagotavlja vsem avstr. narodom v šolah materni učni jezik, torej Slovencem slovenski jezik. „Slovenec“ objavlja to s pristavkom, da naj bi tako storile vse Ciril-Metodove družbe, krajni šolski sveti in vse občine po Slovenskem.

† G. Luka Sušnik, 86letni poštenjak, bivši učitelj na ljudskih šolah, je 7. t. m., previden s ss. zakramenti, umrl v Ternovskem farovžu. R. I. P.

Naši dijaki v srednjih šolah so prvo polletje po večem zveršili dobro in njih oddelek tudi prav dobro. Več prih.

V katoliški družbi je 7. t. m. gosp. A. Keržič imel prav zanimiv govor, s katerim je posiljal gosp. Silvestra Radoslava, ki že 25 let razveseljuje Slovence s svojim blagim in poljudnim pesništvo. Slava mu!

† Č. g. Jurij Steurer, župnik v pokoju, je 2. t. m. umrl v Gorenici na Kočevskem pri svojem stričniku č. g. župniku J. Jakliču. R. I. P.

Prečast. g. Košuta, dekan v Ločeniku, imenovan je kanonik v Gorici.

Slovenski romar pri zlati maši v Rimu. Dragi Slovenci! Po milosti Božji in svoji slabi zmognosti sem Vam v ljubi „Zgodnji Danici“ naznanil iz Rima o veleslavni zlati maši naj višjega mašnika, namestnika Jezusa Kristusa na zemlji.

Istina je, da naj bolj izverstni, spretni in veleučeni pisatelj in sporočevalec ne more dostojno opisati in sporočiti vsega, kar je verno-katoliško serce čutilo, um spoznaval, oko vidilo in uho slišalo v Rimu; osobito pri zlati sv. maši in družih blaženih prilikah slovesnosti petdesetletnega mašništva občega glavarja sv. Cerkve. — Koliko manj dostojno morem jaz priprosti o tej reči pisati in naznanjati. Kar sem pisal, je le kapljica z velicega morja.

Dobri otroci se vedno spominjajo svojega ljubičjega Očeta in srečnih dni, ktere so pri njem preživeli; — spominjajo se radi in priserčno najmanjših dogodkov svojega verlega Očeta, — še bolj živo pa onih izvanrednih veselih in mnogopomenljivih dogodb, ktere so obhajali s svojimi ljubečimi otroci.

Naš prvi duhovni oče so rimski biskup, — poglavar svete katoliške Cerkve; nevidna glava pa je Kristus Jezus, Gospod in Odrešenik naš. Sv. Oče so namestnik Kristusov in naslednik Petrov. V sv. Očetu dejansko živi in ohranjuje, brani in vlada sv. Cerkve, našo duhovno mater. Jezus, in prvi njegov naslednik sv. apostol Peter. Toraj ključ kraljestva nebeskega in vseh zakladov milosti in zasluženja Kristusovega, Marije Device in Svetih Božjih imajo v rokah sv. Oče. — Sv. Očetu je dana verhovna oblast, katero je včlovečeni Jezus Kristus prejel od svojega Očeta nebeskega, kakor Odrešenik človeškega rodu in Zveličar naših duš, ktero pa je celoma podelil in izročil sv. ap. Petru in njegovim pravnim naslednikom.

Sveti Oče rimski biskop so nam več kot telesni oče; toliko več, kolikor več in znamenitiša je duša od strohljivega telesa.

Ako pa nam četrta zapoved Božja zapoveduje spoštovati telesnega očeta in mater, koliko bolj smo dolžni spoštovati višjega duhovnega očeta našega rimskega papeža, ter duhovno mater, našo sv. katoliško Cerkve. Brez sv. Očeta ne moremo v nebesa, kajti sv. Oče imajo ključ od kraljestva nebeskega; — kar od-

vežejo tukaj, odvezano je v nebesih, — kar pa zavežejo, zavezano je v nebesih. Sam Kristus Jezus ni več vidno na zemlji, On je svojo oblast izročil papežu in si ga je namestnika postavil na zemlji. — Z zemlje pa vodi pot do vrát nebeskih. — Z vojskujočega kraljestva Božjega na zemlji, in to je sv. kat. Cerkve, — se dojde v zmagovito, slavno in večno kraljestvo Božje — v sv. nebesih. Ali pravega kraljestva Božjega, vojskujočega se na zemlji, so pravni, vidni poglavar in kralj, sveti Oče rimski papež.

Božja Mati, vselej devica Marija, ki vse premore s svojimi prošnjami pri Kralju večne slave, svojem Sinu Jezusu, Bogu človeku, nas more v nebesa spraviti le če smo v zvezi z rimskim papežem. Prvo moramo z namestnikom Kristusovim v terdni zvezi biti — pokorni, poslušni, vdani, verni in spoštljivo ljubeči njega, pravega duhovnega Očeta našega na zemlji, in z njo duhovno materjo našo na zemlji, s sveto katoliško Cerkvijo. — Potem še le bosta: Bog — naš Oče, in Marija mati naša v nebesih. (Dalje nasl.)

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Čast. gosp. župnik Mih. Horvat 3 gld. — Neka dobrotnica 40 kr. — Neimenovana gospá 1 gld. — Čast. gosp. župnik Ign. Šalehar 10 gld. (zlasti v prid enega dijakov). — Visokorod. gr. Sofija Auerspergova in kontesi 4 gld. — Neimenovan 4 gld. 20 kr. — Čast. g. vikar Fidel Okorn 5 gld. — Čast. g. kapl. Fr. Mekinec 2 gld. — Čast. g. župnik Al. Rožič 2 gld. — Neimenovan dobrotnik, kteremu tisučkrat Bog plačaj! po kn. škofijski pisarni 25 gld. — Neimenovan 1 gld. — Nektare dobrotnice 1 gld. — Neimenovana 50 kr.

Za sv. Detinstvo: Iz Trebanjske okolice 13 gld. — Iz Sore po č. g. župniku 5 gld. 24 kr. — Čast. gosp. vikar Fidel Okorn 5 gld. — Čast. gosp. M. Malenšek, duh. pomočnik pri sv. Petru v Ljubljani, 40 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Neimenovan 1 gld.

Za odkupovanje zamurcev Dahomejcev: G. Fr. Omejic 1 gld.

Za srednje-afrikanski misijon: Iz Ljubljane N. N. 1 gld.

Za dr. Jegličeve naprave: „Ad majorem Dei gloriam“ 10 gld.

Za cerkev v Solunu: „Ad majorem Dei gloriam“ 20 gld.

Za usmiljene Sestre v Adrijanopolu: „Ad majorem Dei gloriam“ 20 gld.

Za bratovščino N. lj. G. presv. Serca: Neimenovana 50 kr.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Iz Krašnje po č. g. župniku 10 gld. — Sofija grofinja Auersperg 7 gld. — Gabrijela grofinja Auersperg 3 gld. — Marijana grofinja Auersperg 3 gld. — Gospodičina pl. Gandini 5 gld. — Iz Šent-Jernej 62 gld. — Uršula Fabjan 50 kr. — S Rove 13 gld. 50 kr. — Iz Tersta 1 gld. — Marija Židan 20 kr. — S Polšnika 17 gld. — Iz Dola 8 gld. 20 kr. — S Starega terga pri Poljanah 11 gld. 20 kr. — Po čč. gg. Uršulinaricah 27 gld. 64 kr. — Iz Blagovice 11 gld. 20 kr. — Iz Moravč po čast. g. Fr. Petrovčiču 81 gld. 45 kr. — Iz Mengša po čast. g. župniku 38 gld. 38 kr. — Po čast. g. stolnem vikarji J. Erkerju 8 gld. 60 kr. — Z Blok po č. g. župniku 40 gld. — Iz Velesovega 7 gld. — Iz Starega Loga pri Kočevji 50 gld. — S Reteč pri Škofji Loki 5 gld. 50 kr.